

РЕЗОЛЮЦІЯ

учасників науково-практичної конференції «Актуальні питання сьогодення та післявоєнного відновлення сільського господарства й екології: експертно-аналітичні складові формування продовольчої стратегії України» з нагоди 20-річчя УЛЯБП АПК НУБіП України

Учасники науково-практичної конференції «Актуальні питання сьогодення та післявоєнного відновлення сільського господарства й екології: експертно-аналітичні складові формування продовольчої стратегії України», які зібралися 2 жовтня 2023 року в Українській лабораторії якості і безпеки продукції Національного університету біоресурсів і природокористування України. Експертне середовище конференції об'єднало понад 200 учасників із 40 закладів вищої освіти, наукових установ, органів державної влади, правоохоронних структур та бізнесу, обговорюючи проблему науково-аналітичного забезпечення продовольчої та екологічної безпеки в умовах війни та повоєнної відбудови визнає значущість цієї проблеми як для України, Європи, так і для всього світу.

На конференції розглянуто низку чинників, що впливають на безпеку продовольства та навколишнього середовища в контексті збройних конфліктів та післявоєнного періоду. Наголошено, що експертно-аналітичне забезпечення процесу документування злочинів війни нині вкрай важливе і необхідне для держави.

На сьогодні, сучасні виклики війни потребують багатьох відповідей від науки, особливо в галузі екології щодо забруднення довкілля внаслідок актів військової агресії, сільського господарства щодо реалізації агропродовольчих стратегій, експертно-аналітичного забезпечення сфери правосуддя, оборони та національної безпеки України. УЛЯБП АПК забезпечує комплексну оцінку впливу шкочинних факторів викликаних військовою агресією на показники безпечності сільськогосподарської та харчової продукції, екологію ґрунтового покриву та водних ресурсів, біорізноманіття та сталий розвиток екосистем.

Розкрито тему проблем у галузі рослинництва України в умовах війни; концепцію формування наукових досліджень для післявоєнного відновлення агропромислового комплексу; висвітлено проблеми і перспективи біологічної оцінки пестицидів в Україні; особливості відбору проб ґрунту на ділянках, ушкоджених мінометними обстрілами; окреслено шляхи відновлення тваринництва після аварії на Каховській ГЕС; зонування радіоактивно забруднених територій після Чорнобильської аварії тощо.

На сьогодні УЛЯБП АПК приймає активну участь у аналітичному забезпеченні комплексної оцінки руйнівних впливів військової агресії на екологію, сільськогосподарські та природні ресурси, здоров'я рослин, тварин та людини.

Учасники конференції підкреслюють необхідності тісної інтеграції науково-технічного потенціалу та консолідації зусиль експертно-аналітичних установ та вимірювальних лабораторій у протистоянні загрозам та управлінні ризиками у сфері національної безпеки, а також для оцінки реальних масштабів негативних наслідків військових дій з боку російської федерації для довкілля, здоров'я та благополуччя населення, функціонування тваринного та рослинного світу, інфраструктурних та енергетичних об'єктів, економіки України в цілому.

Зауважено на необхідності забезпечення фінансової та технічної підтримки для наукових проектів та регіональних програм, спрямованих на забезпечення екологічного моніторингу об'єктів довкілля; продовольчої безпеки та екологічної стійкості в умовах війни та повоєнної відбудови.

При цьому необхідно розробити чітку схему відбору зразків ґрунту, рослин, води для визначення хімічних забруднювачів у зонах, які постраждали від бойових дій. Встановити умови та тривалість зберігання відібраних зразків. Розробити удосконалені, більш дешеві, спрощені та конкурентоспроможні методики визначення полютантів в об'єктах навколишнього середовища. Встановити ступінь міграції хімічних забруднювачів з ґрунту в рослини. Провести моніторинг забруднення хімічними небезпечними речовинами ґрунту, води, рослин та сільськогосподарських продуктів тощо.

Крім того, необхідно розробляти нові технології та удосконалювати методи виробництва, які б забезпечували збільшення врожайності, зменшення втрат врожаю та використання більш екологічно безпечних методів обробітку ґрунту і виробництва продуктів харчування; впроваджувати інноваційні технології у сільському господарстві, що сприяють збільшенню якості й врожайності культур, продуктивності тварин;

запроваджувати ефективні механізми контролю та регулювання використання хімічних полютантів (пестицидів, важких металів, поліхлорованих біфенілів, поліароматичних вуглеводнів та інших речовин (субстанцій), які чинять негативний вплив на якість ґрунту, води та повітря, становлять небезпеку для здоров'я тварин і людей;

проводити екологічний моніторинг хімічного забруднення довкілля в зонах екологічних катастроф та військових дій.

Ця резолюція відображає рішучість та зобов'язання учасників конференції щодо забезпечення проведення моніторингу з оцінки гуманітарних, інфраструктурних, екологічних, санітарно-гігієнічних та продовольчих збитків, завданих наслідками військових дій на території України з метою визначення їх економічного еквіваленту, а також розробки контрзаходів щодо локалізації та усунення негативних наслідків війни для людини довкіллевому аспекті на національному та глобальному рівні.

На конференції виголошено низку екологічних та безпекових ініціатив щодо консолідації зусиль та реалізації спільних дій щодо експертного забезпечення процесів фіксації, аналізування, узагальнення та оцінки руйнівних впливів війни на довкілля, сільське господарство, економіку та національний добробут України.

Чабани, 2 жовтня 2023 року